

Things Side. Hvis jeg havde villet tage Sagen paa anden Maade, saa havde jeg forlangt det hele Belsøb godtgjort, men det har jeg ikke anset det for rigtigt at gjøre. Naar man vil have Smøbekommen, maa man selv vise Smøbekommen, det er den første Pligt, og den har jeg opfyldt, ved kun at stille Fordring om at give Vedkommende Erstatning for det Halve af Tabet. Derfor er det ikke rigtig opfattet fra den ærede Ordførers Side, naar han tror, at jeg har gjort Sagen til en selvstændig juridisk Forpligtelse for Staten til at erstatte den lidte Skade. Det, som den ærede Ordfører har sigtet til i mine Udtalelser, er maaske dette, at jeg har sagt, at Regeringen burde have taget forskjellige Sikkerhedsforholdsregler, naar den selv havde bevilget, at der brugtes et andet Ophædningsmiddel end det, der tidligere har været brugt. Jeg agter forøvrigt ikke videre at udtale mig om Sagen.

Ordføreren (Lauber): Det ærede Medlem, som nu satte sig, sluttede med at indrømme, at Staten ikke her havde nogen juridisk Forpligtelse (Modsigelse af Winther), eller han vilde i alt Fald ikke paastaa, at Staten havde en saadan Forpligtelse. Jeg er gaaet ud fra det Samme, men naar Staten ikke har nogen juridisk Forpligtelse, mener jeg, at vi ikke her have nogen Opfordring til at stille os akkurat paa samme Maade over for et Brandsforsikringselskab som over for en Privatmand, navnlig ikke, naar der endda kommer forskjellige andre Hensyn i Betragtning. Det er den Forskjel, jeg har gjort. Derimod har jeg ikke villet stille Brandsforsikringselskaber juridisk anderledes end alle Andre, og det er derfor selvstændigt ubesværet af det ærede Medlem at lægge noget Saadant i mine Ord. Naar det ærede Medlem sagde, at han havde viist Smøbekommen ved at nedsætte Fordringen til det Halve, og derfor ogsaa ventede Smøbekommen fra dette Things, fra Rigsdagens eller fra Statens Side, maa jeg bemærke, at i det Mindste Udvalget ikke gjør Krav paa nogen som helst Smøbekommen i denne Sag, og vi finde derfor heller ikke Anledning til at vise Smøbekommen. Vi begjære aldeles ikke, at det ærede Medlem skal nedsætte sin Fordring en eneste Skilling; han maa for os gjerne beholde den i sit fulde Omfang.

Winther: Jeg vil kun sige, at det egentlig ikke er Udvalget, som jeg har henvendt mig til, men jeg har henvendt mig til det Folkething, som ifjor bevilgede en anden Mand her i Landet en Erstatning, kjøndt der ikke forelaa noget juridisk Bevis for, at det var et Lokomotiv, der havde forarsaget Branden.

Ordføreren (Lauber): Maa jeg oplyse med Hensyn til det Tilfælde, som det ærede Medlem sidst omtalte, nemlig den Erstatning, der blev

bevilget til Dr. Poulsen for en Brandskade, som var tilføjet en ham tilhørende Skov, at dette Tilfælde adskiller sig fra det, hvorom her er Tale, derved, at den Gjenstand, der brændte, var en Gjenstand, som ikke kunde assureres. Derfor var der større Opfordring til at tage et Billigheds-hensyn end i noget af de her foreliggende Tilfælde.

Fernausen: Jeg skal kun tillade mig at udtale nogle faa Ord om de Vædringsforslag, som ere stillede af det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (S. Kruse) under Nr. 2, 3 og 4. Jeg forstod ikke ret den ærede Ordførers Udtalelser om disse Forslag. Han talte, som om de alle gik ud paa Et og det Samme, nemlig paa Nedslagning af syge Kreaturer, men det gjælder jo kun om Forslaget under Nr. 2. Naar den ærede Ordfører har henvist til den forestaaende Revision af Lovbestemmelserne angaaende dette Tilfælde, idet han mente, at man vel kunde have Laalmodighed og vente dette Nar endnu, saa skal jeg gjerne indrømme dette, men det staar tvivlsomt for mig, om Loven vil faae tilbagevirkende Kraft, saaledes at Manden kan have et Retskrav, efterat Revisionen af disse Bestemmelser er foretagen, og hvis dette ikke bliver Tilfældet, saa kommer han jo til at staa ganske paa samme Grund som nu, nemlig at der ikke kan være Tale om noget egentligt Retskrav, men kun om et Billighedskrav. Dette Billighedskrav forekommer mig imidlertid i dette Tilfælde at være saa vel begrundet, at det er mit Onske, at Thinget ikke vil negte ham den Sum, som her er foreslaaet, og at ogsaa den høitærede Minister vil finde, at han kan tiltræde dette Forslag. De to andre Forslag ere af en noget anden Bestaafenhed. Naar man indrømmer, at der efter den nuværende Lovgivning ikke kan siges at være noget Retskrav tilstede, saa forekommer det mig i alt Fald at være meget tvivlsomt, om de, som mene, at der heller ikke er noget Retskrav tilstede for de to Mand, som omtales i Forslagene under Nr. 3 og 4, have Ret. Det staar saaledes for mig, at de maa komme ind under Bestemmelsen i Grundlovens § 82 om Eiendomsretten, hvor det hedder: „Eiendomsretten er ukæntelig“. Naar man paa Grund af offentlige Foranstaltninger eller paa Grund af en hvilkensomhelst Foranstaltning, som Almenvellet kræver, berøver en Mand hans Eiendom for bestandig eller tvinger ham til Afsvænet af Frugterne deraf for en Tid, det være sig nu at dette sker ved Anlæg af Landeveie eller ved Jernbaneanlæg eller deslige, indrømme jo Alle, at han har et retsligt Krav paa at faae Erstatning. Derfor er det omhandlede Personer, hvis Marker ere blevne overfkaarne ved Grændsen, efter Fredsslutningen havde erhvervet sig Eiendomme paa den anden Side af Grændsen, saa vilde Etillingen maaske have været noget anderledes, men deres Eiendomme ere blevne overfkaarne ved Grændsen, uden